

men som viser sig paa anden Maade, f. Eks. Kul, Koks og lignende. Derfor er de stigende Toldindtægter kun et Tegn paa, at Handelsbalancen forringes. Jeg kan ikke i Øjeblikket se, at det er saa overmaade heldigt — undtagen fiskalt —, naar Toldindtægten forøges. Bortset fra det fiskale Hensyn maa jeg se paa det med megen Uhygge, idet det er et Symptom paa, at der ikke spares her i Landet.

Dette gælder altsaa de direkte og indirekte Skatter. Saa hørte jeg, at den ærede Ordfører for det konservative Folkparti glædede sig ved, at Statsvirksomhederne nu nok vilde give et betydeligt Udbytte, og de er ogsaa opført med et Udbytte paa Finanslovsforslaget. Medens han sagde det, dvælede han ved, hvor uheldigt det havde været i de foregaaende Aar. Jeg tror ikke, jeg misforstod den ærede Ordfører, naar jeg opfattede ham saaledes, at han ventede sig alt, hvis det havde været en radikal-socialdemokratisk Regering, saa maatte enhver kunne begribe, at Statsvirksomhederne ikke vilde kunne betale sig. Det forekommer mig, at Ministeren for offentlige Arbejder giver alt, hvad der trænges til, naar han selv nævner de Tal, Statsvirksomhedernes Underskud har andraget i de nu foregaaende Aar; og om virkelig den store Indtægt vil fremkomme for Statsbanerne, det er overmaade usikkert, thi hvis Kullene stiger paa den Maade, de nu stiger, og hvis Sterling stiger paa samme Maade som nu, saa vil den højtærede Ministers Budget ikke holde. Man kan naturligvis sige, at den højtærede Minister kan tage sig i Vare for Kullene — brændt Minister skyr Kul —, men dette er jo ikke nok, han skal have dem. Følgelig kan der være megen Udsigt til, at den Beregning, der er opgjort, aldeles ikke holder Stik.

Endelig maa jeg sige med Hensyn til Indtægtssiden, at der er der et Punkt, der er fremført af Oppositionspartierne i Folketinget, hvor der absolut vil blive en Mindreindtægt, men som Finansministeren til min store Forbavselse slet ikke vil anerkende. Det gælder et Forslag, der er stillet fra det radikale Venstres Side om at nedskrive Kassebeholdningens Rente med 2 Mill. Kr. i Anledning af, at Staten som bekendt har laant 40 Mill. Kr. i Nationalbanken og deraf skal svare en Rente, som retter sig efter Diskontoen, men som man roligt kan sætte i alt Fald til de 5 pCt. Nu maa jeg sige om dette Laan, at jeg finder det ganske utilstedeligt. Det er et skjult Statslaan, som den højtærede Minister optager i Nationalbanken. Det gør kun Stater,

der omtrent er ruinerede. Ellers plejer Stater eller Finansministerier i de forskellige Lande ikke at laane hos Seddelbankerne og laane et Beløb, som man ikke giver nogen Meddelelse om, naar man vil betale tilbage. Der er ikke fastsat Afdrag paa dette Laan. Der er ikke fastsat nogen sikker Rente, idet det altid vil blive Nationalbankens Rente, og endelig kan, saa vidt jeg forstaar, Nationalbanken sige op, hvad Øjeblik det skal være. Hvis den ikke ønsker at laane Finanserne de 40 Millioner længere, siger den Laanet op, og saa skal altsaa Finansministeren skaffe et fast Laan eller et andet Laan et andet Sted paa 40 Millioner. Det synes mig en fuldkommen umulig Stilling for Finansministeren. Dernæst er der for dette Laan deponeret i Nationalbanken en Sikkerhed paa 40 Mill. Kr. Præferenceaktier i Landmandsbanken. Jeg maa gaa ud fra, at Nationalbanken aldeles ikke brød sig om denne Sikkerhed. Jeg maa dog tænke, at Nationalbanken har saa megen Tillid til Statens Finanser, at man ikke behøver at laane paa Papirer, i det mindste ikke paa det Papir; men det skal jeg straks komme tilbage til. Nu er jeg ganske overbevist om og vil derfor hellere sige det straks, at den højtærede Finansminister, naar han tager Ordet, vil minde mig om, at Finansministeriet i sin Tid har laant i Landmandsbanken paa en Post Telefonaktier, men jeg vil ogsaa straks sige, at det har ikke den fjerneste Lighed med det, den højtærede Finansminister har gjort. Den Gang overtog Staten efter Overenskomst og ved Lov for 9 Mill. Kr. Telefonaktier til 105, saaledes at det blev 9 450 000 Kr. Staten kunde godt have faaet Pengene i Nationalbanken, hvor den mange Gange maatte tage Penge, som den skulde bruge, men i Stedet for, da Nationalbanken gerne vilde være fri, og da alle Banker den Gang flød med Penge og ønskede at faa deres Kassebeholdning anbragt, blev der truffet en Aftale mellem Finansministeriet og Landmandsbanken, hvorefter denne laante Staten 9 Mill. Kr. til 5 pCt. — Staten betalte selv de 450 000 —, laante dem til 5 pCt. paa 2 Aar; og da disse Aktier gav et Udbytte og med Sikkerhed kunde siges at ville give et Udbytte af 8 pCt., hvad de ogsaa siden bestandig har gjort, var det en udmærket Forretning for Staten, for den gav 5 pCt. og fik 8, hvorved den tjente 270 000 Kr. om Aaret. Dernæst bestemtes det, at der skulde afdrages en halv Million Kroner hvert Halvaar, og Laanet gjaldt kun for to Aar. Dette har ingen som helst Lighed med det, som den højtærede Finansminister her gør,